

FAKTA-ARK UDSUGNING VED OPVASKEMASKINER

Når man udsættes for vanddamp, belastes både hud og luftveje på en måde, der kan være sundhedsskadelig. Vand og vanddamp kan give kontakteksem på hænder (håndeksem) og kan genere luftvejene. Typiske symptomer på hænder er kløe og rødme, efterfulgt af skældannelse.

Derfor er det vigtigt at vide, om den eller de opvaskemaskiner, I anvender, afgiver vanddamp. Hvis den afgiver vanddamp, skal der være mekanisk punktudsugning. Her kan I læse mere om, hvilke regler der gælder, og hvad man skal tænke på ved installation af udsugnings- og ventilationsapparater.

Reglerne

I arbejdsmiljølovgivningen stilles der krav til indeklimaet i de rum, hvor der arbejdes. I køkkener og andre lokaler med opvaskemaskiner, skal I derfor forholde jer til det samlede indeklima i forhold til de udsugnings- og ventilationsløsninger, I vælger. Det vil sige, at det ikke er nok at fjerne vanddampen. I skal også sørge for, at der tilføres ny ren luft til lokalet, at luften har en tilpas temperatur, og at udsugningen ikke forårsager træk eller støj er unødvendigt meget.

Hvornår er der krav om mekanisk punktudsugning/udsugning

Der er krav om mekanisk punktudsugning ved opvaskemaskiner, der åbnes efter sidste skyl, og hvor det varme service stilles til tørre og afgiver store mængder vanddamp. Dette vil være tilfældet ved brug af de såkaldte tankmaskiner, som anvendes til store mængder opvask. Det afgørende for kravet om udsugning er således om der afgives store mængder vanddamp. Hvis en risikovurdering viser, at tankmaskinen benyttes på en måde, så der ikke udledes vanddamp, fx fordi maskinen først åbnes, når servicet er tørt, vil der ikke være krav om udsugning.

Husk at udsugning også kan være nødvendig over afskylningsvasken, fordi der også her kan forekomme meget vanddamp.

Små opvaskemaskiner, svarende til dem som benyttes i private hjem (husholdningsmaskiner), der først åbnes, når servicet er tørt afgiver ikke vanddamp, og der er derfor ikke krav om punktudsugning ved sådanne maskiner.

Valg af udsugning

Opvaskemaskiner skal have udsugning, som styres via opvaskemaskinens automatik, sådan at udsugningen kun sker, når det er nødvendigt i forhold til vaskeprogrammet. Udsugningsluften fra udsugningen skal dimensioneres i forhold til den pågældende opvaskemaskine.

Udsugningen kan opsættes på væggen eller være frit hængende. Vær opmærksom på, at frit hængende udsugning kan øge risikoen for, at tværgående luftstrømme mellem opvaskemaskinen og udsugningen nedsætter effektiviteten.

Udsugningen skal nå ud over de opstigende varmluftstrømme, mindst 0,3 meter (m), og underkanten skal placeres så tæt på opvaskemaskine som muligt, typisk 1,9-2,0 m over gulvniveau.

Udsugning med indbygget indfangningsstråle har en konstant udsugning og er dermed mere effektiv i forhold til udsugning uden indfangningsstråle.

Vælg ventilationsapparater -og kanaler af materialer, der ikke rustner. Der kan forekomme kondensvand i udsugningskanaler fra opvaskemaskiner, derfor er det vigtigt, at udsugningskanalerne opsættes, så kondensvandet ledes bord.

Husk også at udsugnings-og ventilation skal være CE – mærkede. Kontrolanordninger

Udsugningen skal være udstyret med kontrolanordninger, som skal være synlige for dem, der betjener opvaskemaskinen.

Kontrolanordningen kan indrettes med et manometer, der med en viser angiver, om udsugningen fungerer. De ansatte skal være instrueret i, hvordan kontrolanordningen fungerer, og at de skal vide, hvad de skal gøre, når der er utilstrækkelig udsugning. De ansatte skal også være oplært og instrueret i, hvordan de tester, at kontrolanordningen fungerer og i hvor tit, der skal være inspektion og rengøring af kontrolanordningen.

Opvaskemaskiner afgiver normalt ikke sundhedsskadelige dampe med indhold af opvaskemiddel, og derfor er der normalt ikke krav om en alarm på udsugningen.

Hvis virksomhedens risikovurdering imidlertid viser, at vanddampen indeholder rester af sundhedsskadeligt opvaskemiddel, fx klor, vil der derimod være krav om alarm og krav om ventilation.

Tilførsel af erstatningsluft

I skal sørge for, at den luft der udsuges, bliver erstattet af frisk luft, som har en passende temperatur. Sørg også for at erstatningsluften ikke giver trækgener for medarbejderne.

For at få en et godt indeklima, er det vigtigt, at man tilføjer erstatningsluft i en mængde og hastighed, så hele arbejdsrummet og de belastede arbejdspladser hele tiden får tilført frisk luft.

Du kan hente mere information og vejledning om udsugning og ventilation i nedenstående vejledninger. Du kan også indhente rådgivning fra arbejdsmiljørådgiverne.

Vær i øvrigt opmærksom på at tage højde for de krav og anvendelsesforudsætninger, der er beskrevet i leverandørens brugsanvisning for opvaskemaskiner, hhv. udsugnings - og ventilationsapparater.

Kilder og Links

[BFA Service-Turisme: Vejledning om indretning af ventilation i restaurationskøkkener](#)

[I- BAR: Vejledning om procesventilation](#)

[Bekendtgørelse om faste arbejdssteders indretning](#)